

Uvod

Izborni sudionici na izborima članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinica samouprave), koji će se održati **16. svibnja 2021. godine**, dužni su financiranje izborne promidžbe voditi u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu („Narodne novine“, broj 29/19, 98/19, dalje: Zakon o financiranju).

Tijelo nadležno za provedbu nadzora financiranja i pravilnosti izborne promidžbe na izborima članova predstavničkih tijela jedinica samouprave je Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo). Nadzor financiranja izborne promidžbe Državno izborno povjerenstvo obavlja u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo nadzire poštivanje odredbi Zakona o financiranju koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe, izvještavanje o financiranju izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka odnosno lista grupe birača.

Ovaj vodič napravljen je s ciljem da pomogne izbornim sudionicima u pripremi svih potrebnih dokumenata i organiziraju transparentne izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju i Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20 i 144/20).

Izborna promidžba

Definicija izborne promidžbe

Izborna promidžba je skup radnji koje poduzimaju sudionici izborne promidžbe, a koje se odnose na vlastito javno predstavljanje te javno predstavljanje i obrazlaganje vlastitih izbornih programa u svrhu uvjeravanja birača da glasuju za njih.

Subjekti nadzora financiranja izborne promidžbe

Subjekti nadzora financiranja izborne promidžbe su političke stranke, odnosno dvije ili više političkih stranaka koje su zajednički predložile kandidacijsku listu i nositelji kandidacijskih lista grupe birača (dalje: nositelji lista grupe birača).

Trajanje izborne promidžbe

Izborna promidžba počinje danom objave zbirnih lista, a prestaje 24 sata prije dana održavanja izbora.

Definicija financiranja

Financiranjem se smatra stjecanje finansijskih sredstava te primanje usluga ili primanje proizvoda bez obveze plaćanja, u svrhu potpore i promicanja političkog djelovanja političkih stranaka i lista grupe birača, te trošenje finansijskih sredstava, odnosno korištenje proizvoda i usluga za političko djelovanje, u skladu sa Zakonom o financiranju.

Izvori sredstava za financiranje izborne promidžbe

Političke stranke i liste grupe birača mogu financirati izbornu promidžbu iz:

- vlastitih sredstava
- donacija.

Vlastita sredstva političke stranke

Vlastita sredstva političke stranke su sredstva koja politička stranka sa svojeg središnjeg računa uplati na svoj poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe.

Vlastita sredstva pojedine političke stranke, kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, znače sredstva koja ta politička stranka sa svojeg središnjeg računa uplati na poseban račun koji je za financiranje troškova izborne promidžbe otvorila jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu.

Vlastitim sredstvima političke stranke smatraju se i prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju, na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe.

Vlastita sredstva koja političke stranke namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe.

Političke stranke mogu uplatiti vlastita sredstva na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe do dana zatvaranja tog računa.

Vlastita sredstva liste grupe birača

Vlastita sredstva liste grupe birača znače osobna sredstva fizičkih osoba kandidata na listi grupe birača.

Vlastitim sredstvima liste grupe birača smatraju se i prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju, na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe.

Vlastita sredstva koja liste grupe birača namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe.

Liste grupe birača mogu uplatiti vlastita sredstva na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe do dana zatvaranja tog računa.

Korištenje sredstava prikupljenih za financiranje izborne promidžbe

Sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe mogu se koristiti samo za podmirenje troškova izborne promidžbe.

Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasaju, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Svi troškovi pojedinih kandidata na kandidacijskoj listi političke stranke/političkih stranaka odnosno na listi grupe birača smatraju se troškovima tih kandidacijskih lista i trebaju se prikazati u Izvješću o troškovima (rashodima) izborne promidžbe.

Troškovi koje je platio sam kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke/političkih stranaka smatraju se donacijama u proizvodima ili uslugama toj kandidacijskoj listi.

Navedena sredstva **ne smiju se koristiti** za:

- podmirenje osobnih troškova kandidata na kandidacijskoj listi, kao što su npr. troškovi za osobnu odjeću, otplatu dugovanja, osobni troškovi članova obitelji i
- podmirenje drugih troškova koji nisu izravno povezani s izbornom promidžbom.

Za potrebe izborne promidžbe **zabranjeno** je:

- koristiti sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica samouprave koja kandidati na kandidacijskoj listi, kao dužnosnici Republike Hrvatske ili izabrani dužnosnici jedinica samouprave, koriste u obavljanju svojih dužnosti,
- koristiti uredske prostorije, službena vozila i uredsku opremu državnih tijela i jedinica samouprave, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štićenim osobama.

Poseban račun za financiranje izborne promidžbe

Tko je dužan otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe?

Poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe dužne/i su otvoriti:

POLITIČKE STRANKE

- po jedan poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbore u svakoj pojedinoj jedinici samouprave na kojima sudjeluje,
- kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe dužna je otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja nadležnom izbornom povjerenstvu prilikom predaje prijedloga kandidacijske liste.

NOSITELJI LISTA GRUPE BIRAČA

- poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe liste grupe birača dužni su otvoriti, na svoje ime i prezime, nositelji lista grupe birača.

Nositelji lista grupe birača dužni su od dana otvaranja posebnog računa voditi:

- Knjigu blagajne,
- Knjigu potraživanja i obveza,
- Popis dugotrajne nefinansijske imovine,
- Knjigu primitaka i izdataka.

Knjiga primitaka i izdataka vodi se prema novčanom računovodstvenom načelu, u skladu s propisima kojima se uređuje finansijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Što je poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe?

Poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe otvoren od strane nositelja liste grupe birača je račun građana za posebne namjene (za financiranje izborne promidžbe) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima

bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija za financiranje izborne promidžbe i obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe.

Politička stranka otvara račun za posebne namjene za financiranje troškova izborne promidžbe i isti glasi na političku stranku.

Na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe ne smiju se primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.) niti se sredstva prikupljenih donacija s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne promidžbe.

Rok za otvaranje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe

Političke stranke i nositelji lista grupe birača dužni su otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe **najkasnije s danom podnošenja kandidacijske liste, a najranije ga mogu otvoriti 6 mjeseci prije roka predviđenog za održavanje izbora.**

Korisnički podaci za ulazak u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe

Zahtjev za dodjelu korisničkih podataka za ulazak u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe (dalje: zahtjev) podnosi se na sljedeći način:

- Do početka roka za predaju kandidacijske liste zahtjevi se podnose Državnom izbornom povjerenstvu putem on-line aplikacije za podnošenje zahtjeva (dalje: on-line aplikacija). Navedenoj on-line aplikaciji može se pristupiti putem poveznice na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva <https://www.izbori.hr>. Uz zahtjev je potrebno dostaviti unosom u on-line aplikaciju *ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje finansijskih izvješća te kod zajedničke liste političkih stranaka međusobni sporazum u kojem je naznačeno koja od političkih stranaka je otvorila račun za posebne namjene ako je isti sklopljen prilikom podnošenja zahtjeva.*
- Tijekom roka za predaju kandidacijske liste zahtjevi se predaju putem propisanog obrasca obavijesti o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe. Navedeni obrazac bit će dostupan na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva zajedno sa svim ostalim obrascima za postupak kandidiranja. Uz navedeni obrazac potrebno je nadležnom izbornom povjerenstvu dostaviti *ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje*

financijskih izvješća te kod zajedničke liste političkih stranaka međusobni sporazum u kojem je naznačeno koja od političkih stranaka je otvorila račun za posebne namjene.

Ako je zahtjev predan putem on-line aplikacije Državnom izbornom povjerenstvu prije podnošenja kandidacijske liste tada je prilikom podnošenja kandidacijske liste nadležnom izbornom povjerenstvu, uz propisane obrasce za podnošenje kandidacijske liste, potrebno dostaviti i ugovor o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, specijalnu punomoć u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje financijskih izvješća te kod zajedničke liste političkih stranaka međusobni sporazum u kojem je naznačeno koja od političkih stranaka je otvorila račun za posebne namjene.

Rok za zatvaranje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe

Političke stranke i nositelji lista grupe birača dužni su dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe (krajnji rok za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe je 135 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora).

Političke stranke i nositelji lista grupe birača dužni su najkasnije u roku od 8 dana od dana zatvaranja posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe:

- dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju računa i
- podatke o zatvaranju posebnog računa unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Ovrha sredstava s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe

Sredstva s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe izuzeta su od ovrhe, osim ovrhe za naplatu troškova izborne promidžbe.

Raspoređivanje neutrošenih sredstava preostalih na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe

- Političke stranke

Ako nakon završetka svih transakcija, na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe političke stranke, preostanu neutrošena sredstva, do dana zatvaranja računa političke stranke su dužne:

- neutrošena sredstva uplatiti na središnji račun stranke odnosno na središnje račune političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu u omjeru prema međusobnom sporazumu.
- ako sporazum nije zaključen ili ako navedeno pitanje nije uređeno sporazumom, sredstva se uplaćuju na središnji račun one političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe.

- **Liste grupe birača**

Ako nakon završetka svih transakcija, na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe lista grupe birača, preostanu neutrošena sredstva, do dana zatvaranja računa nositelji lista grupe birača dužni su:

- a) preostali iznos vlastitih sredstava vratiti uplatiocima razmjerno uplaćenom iznosu
- b) preostali iznos donacija i sredstava naknade troškova izborne promidžbe:
 - nositelji liste grupe birača koje su doble člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, dužni su uplatiti neutrošena sredstva u jednakim dijelovima na posebne račune za redovito godišnje financiranje nezavisnih vijećnika koji su izabrani s tih lista
 - nositelji liste grupe birača koje nisu doble člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, mogu navedena neutrošena sredstva donirati za opće društvene potrebe, a ako sredstva nisu donirana, vraćaju se uplatiocima razmjerno uplaćenom iznosu.

Donacije

Donacije ili dobrovoljni prilozi su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci ili listi grupe birača za financiranje izborne promidžbe.

Prikupljanje donacija u novcu za financiranje izborne promidžbe

Za financiranje izborne promidžbe, fizičke i pravne osobe mogu davati donacije političkim strankama i listama grupe birača jednokratno ili više puta, vodeći računa o ograničenju iznosa donacije.

Donacije u novcu donator uplaćuje na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe političke stranke odnosno nositelja liste grupe birača.

Fizičke i pravne osobe koje daju donacije, dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Ugovor o donaciji

Za donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kuna, davatelj i primatelj donacije dužni su zaključiti ugovor. Uz ugovor potrebno je priložiti i izjavu donatora da se protiv njega ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kuna, za koje nije zaključen ugovor, politička stranka odnosno nositelj liste grupe birača, dužni su prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Neprihvatanje odnosno odbijanje donacija

Ako političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača ne žele zadržati donaciju koja je uplaćena na njihov poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, od strane pojedine fizičke ili pravne osobe, a za koju nije zaključen ugovor, mogu je odbiti na način da iznos takve donacije uplate u državni proračun, najkasnije u roku od 8 dana od dana uplate takve donacije.

Prikupljanje donacija u nenovčanim oblicima za financiranje izborne promidžbe

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na političku stranku odnosno listu grupe birača.

U skladu sa Zakonom o financiranju, pod uslugama se ne smatra dobrovoljni rad volontera.

Obrazac potvrde propisan je Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja („Narodne novine“, broj 71/19, dalje: Pravilnik) i isti se, nakon unosa donacija, može i ispisati iz informacijskog sustava za nadzor financiranja.

Ukupna dopuštena vrijednost donacija

1. DONACIJE FIZIČKIH OSOBA

Ukupna vrijednost donacija fizičke osobe za financiranje troškova izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kuna:

- pojedinoj političkoj stranci, neovisno o tome u koliko jedinica samouprave politička stranka sudjeluje na izborima,
- političkoj stranci koja je na temelju međusobnog sporazuma otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe u ime zajedničke liste, neovisno o tome u koliko jedinica samouprave ta zajednička lista sudjeluje na izborima.

Ukupna vrijednost donacija pojedinog donatora – fizičke osobe političkoj stranci u svim jedinicama u kojima je ta politička stranka otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, odnosno u kojima predlaže listu samostalno i zajedno sa više političkih stranaka, ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kuna.

- pojedinoj listi grupe birača neovisno o tome u koliko jedinica samouprave lista grupe birača sudjeluje na izborima.

Ukupna vrijednost donacija pojedinog donatora – fizičke osobe listi grupe birača istog nositelja liste u obje jedinice u kojima je ta lista grupe birača otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, odnosno u kojima predlaže listu za članove gradskog/općinskog vijeća ili županijske skupštine, ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kuna.

U skladu sa člankom 4. Zakona o obrtu ("Narodne novine", broj 143/13, 127/19 i 41/20), obrtnik je fizička osoba.

2. DONACIJE PRAVNIH OSOBA

Ukupna vrijednost donacija pravne osobe za financiranje troškova izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 kuna:

- pojedinoj političkoj stranci, neovisno o tome u koliko jedinica samouprave politička stranka sudjeluje na izborima,
- političkoj stranci koja je na temelju međusobnog sporazuma otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe u ime zajedničke liste, neovisno o tome u koliko jedinica samouprave ta zajednička lista sudjeluje na izborima,

Ukupna vrijednost donacija pojedinog donatora – pravne osobe političkoj stranci u svim jedinicama u kojima je ta politička stranka otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, odnosno u kojima predlaže listu samostalno i zajedno sa više političkih stranaka, ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 kuna.

- pojedinoj listi grupe birača neovisno o tome u koliko jedinica samouprave lista grupe birača sudjeluje na izborima.

Ukupna vrijednost donacija pojedinog donatora – pravne osobe listi grupe birača istog nositelja liste u obje jedinice u kojima je ta lista grupe birača otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, odnosno u kojima predlaže listu za članove gradskog/općinskog vijeća ili županijske skupštine, ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 kuna.

Vrijednosti donacija fizičkih i pravnih osoba koje prelaze dopuštene iznose, političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Rok za prikupljanje donacija

Političke stranke odnosno liste grupe birača mogu prikupljati donacije najkasnije do završetka izborne promidžbe, dakle 14. svibnja 2021. do 24:00h.

Evidencije o primitku donacija i izdavanje potvrda o primitku donacija

Političke stranke odnosno nositelji liste grupe birača dužni su voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje izborne promidžbe te izdavati potvrde o primitku donacija (obrazac Potvrde o primitku donacije iz Pravilnika) na način koji pruža dokaz da je potvrda zaista i poslana (npr. putem povratnice, telefакса, e-maila i sl.), a nositelji lista grupe birača dužni su voditi i evidenciju o uplaćenim vlastitim sredstvima za financiranje izborne promidžbe.

Prilikom uplate donacija putem naloga za upлатu političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su dati uputu donatorima da u dijelu „poziv na broj odobrenja“ donatori upišu svoj OIB/ broj putovnice kako bi mogli izdati valjanu potvrdu o donacijama i kako bi mogli ispuniti Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe.

Što u slučaju primitka donacija nakon završetka izborne promidžbe?

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su odmah prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu donacije koje se prime nakon završetka izborne promidžbe i vratiti navedene donacije donatorima u roku od 15 dana od dana primitka.

Ako povrat nije moguć ili je riječ o donaciji iz nedopuštenog izvora, dužni su u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u korist državnog proračuna (broj računa za uplatu donacije: HR1210010051863000160, model 68, u poziv na broj upisati 7692, te OIB uplatitelja).

Zabранa financiranja

Koји су забранjeni izvori financiranja?

Zabranjeno se financirati od:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,
- stranih fizičkih osoba, osim državljana drugih država članica Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima,
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, prema Registru državne imovine, ima više od 5% udjela ili dionica te javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima jedinica samouprave ima više od 5% udjela ili dionica te javnih i drugih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica samouprave ili su u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice samouprave (*provjeriti na sljedećim mrežnim stranicama: Ministarstva državne imovine - Registar državne imovine - <http://registar-imovina.gov.hr/>, Centra za restrukturiranje i prodaju - <http://www.cerp.hr/default.aspx?id=279>, sudskog registra Ministarstva pravosuđa - <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>, te putem portala www.fininfo.hr*),
- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fundacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili izabrani dužnosnici jedinica samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima
- jedinica samouprave, osim u slučajevima i na način propisan Zakonom o financiranju,
- neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru i to: ime, prezime i osobni identifikacijski broj fizičke osobe, odnosno naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe i trećih osoba (posrednika), bilo u novcu ili u obliku proizvoda.

Što u slučaju primitka donacije iz nedopuštenih izvora?

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su provjeriti dopuštenost svake primljene donacije za financiranje izborne promidžbe.

Svaku nedopuštenu donaciju dužni su odmah prijaviti nadležnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate (broj računa za uplatu nedopuštene donacije: HR1210010051863000160, model 68, u poziv na broj upisati 7692, te OIB uplatitelja).

Ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe i donacija

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidacijskoj listi ne smije prelaziti iznos veći od:

- a) 800.000,00 kuna na izborima članova predstavničkog tijela Grada Zagreba,
- b) 480.000,00 kuna na izborima članova predstavničkog tijela županije i velikog grada (veliki gradovi su: Vinkovci, Samobor, Kaštela, Bjelovar, Dubrovnik, Šibenik, Varaždin, Sisak, Karlovac, Pula, Slavonski Brod, Velika Gorica, Zadar, Osijek, Rijeka, Split)
- c) 200.000,00 kuna na izborima članova predstavničkog tijela u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika,
- d) 80.000,00 kuna na izborima članova predstavničkog tijela u jedinicama lokalne samouprave koje imaju od 3.001 do 10.000 stanovnika,
- e) 40.000,00 kuna na izborima članova predstavničkog tijela u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 3.000 stanovnika.

Što u slučaju kada je ukupna vrijednost primljenih donacija za financiranje troškova izborne promidžbe veća od dopuštenog iznosa troškova izborne promidžbe propisanog Zakonom o financiranju?

Političke stranke odnosno nositelji liste grupe birača dužni su ukupnu vrijednost donacija koja prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjerno vrijednosti primljenih donacija, najkasnije do roka propisanog za dostavu finansijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe (u roku od 30 dana nakon održanih izbora).

Dostava finansijskih izvješća

Finansijska izvješća dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu unosom u Informacijski sustav za nadzor financiranja.

Informacijski sustav za nadzor financiranja

Informacijski sustav za nadzor financiranja je računalni program putem kojega političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu finansijske izvještaje i druga propisana izvješća i podatke te putem kojeg se propisana izvješća objavljaju na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Koja su izvješća o izbornoj promidžbi izborni sudionici dužni dostaviti, kada i kako?

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu finansijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, i to:

7 DANA PRIJE ODRŽAVANJA IZBORA, dakle zaključno s 08. svibnjem 2021.

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cjeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe (troškovi koji se odnose na medijsko oglašavanje, npr. plaćene obavijesti u novinama i drugom tisku, elektroničke publikacije i sl. u skladu sa Zakonom o medijima ("Narodne novine", broj 59/04, 84/11 i 81/13))

30 DANA NAKON ODRŽANIH IZBORA, dakle zaključno s 15. lipnjem 2021.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim primicima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o troškovima za financiranje izborne promidžbe.

Sastavni dijelovi financijskog izvještaja su:

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cjeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe (troškovi koji se odnose na medijsko oglašavanje, npr. plaćene obavijesti u novinama i drugom tisku, elektroničke publikacije i sl.)

Objava finansijskih izvješća

Finansijska izvješća objavljaju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Državno izborno povjerenstvo dužno je objaviti na svojoj mrežnoj stranici izvještaje o financiranju izborne promidžbe prvog radnog dana od dana njihove dostave Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Objava izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, izvješća o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i izvješća o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe koja se putem informacijskog sustava za nadzor financiranja dostavljaju u roku od 7 dana prije održavanja izbora, traje do objave finansijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe. Podatak o adresi fizičke osobe donatora i primatelja se ne objavljuje.

Finansijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe s propisanim prilozima trajno se pohranjuju u informacijskom sustavu za nadzor financiranja i javno su dostupni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva na lako pretraživ način po različitim osnovama, u strojno čitljivom i otvorenom obliku.

Političke stranke, odnosno nositelji lista grupe birača dužni su finansijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima, trajno čuvati u izvorniku.

Naknada troškova izborne promidžbe

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica samouprave imaju:

- političke stranke i liste grupe birača koje na izborima članova predstavničkih tijela jedinica samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela

Visinu naknade troškova izborne promidžbe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije 7 dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora. Odluka Vlade objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Rok za isplatu naknade troškova izborne promidžbe

Prema Zakonu o financiranju, rok za isplatu naknade troškova izborne promidžbe je 15 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedbi nadzora financiranja izborne promidžbe, odnosno u roku od 75 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

Isplata i raspoređivanje naknade troškova izborne promidžbe

Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica samouprave raspoređuje se političkim strankama i listama grupe birača, razmjerno broju članova predstavničkog tijela koje je dobila pojedina politička stranka odnosno lista grupe birača prema konačnim rezultatima izbora.

Naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje se na poseban račun političke stranke odnosno nositelja liste grupe birača, otvoren za financiranje izborne promidžbe.

Naknada troškova izborne promidžbe ne smije se isplatiti političkim strankama odnosno listama grupe birača u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe.

Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe isplaćena na poseban račun nositelja liste grupe birača raspoređuje se među kandidatima sukladno njihovom sporazumu, a ako sporazum nije zaključen, na jednakе dijelove.

U slučaju kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe isplaćena na poseban račun koji je otvorila jedna od političkih stranaka koje su zajednički predložile listu, raspoređuju se među tim političkim strankama sukladno njihovom sporazumu. Ako sporazum nije zaključen, sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe ostaju političkoj stranci koja je otvorila poseban račun.

Sankcije

Koje su sankcije propisane za povrede odredbi Zakona o financiranju?

Za povrede odredbi Zakona o financiranju, propisane su:

Administrativne sankcije

- **potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe**, izreći će se u slučaju kada se sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe te kada se za financiranje izborne promidžbe koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i oprema državnih tijela ili jedinica samouprave
- **djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe**, izreći će se u slučaju kada se prekorači ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, te u slučaju ako se donatorima ne vrati ukupan iznos primljenih donacija koji prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe.

- Ako je prekoračeni iznos troškova izborne promidžbe veći od iznosa naknade troškova izborne promidžbe, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe
- **obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe**, izreći će se u slučaju kada se propisana izvješća u propisanom roku i sadržaju i na propisani način ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu.

Obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe traje do urednog ispunjenja propisanih obveza, a najkasnije do isteka roka za zatvaranje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe. Ako se obveza ne ispuni u navedenom roku, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.

Tko donosi odluku o administrativnoj sankciji?

Državno izorno povjerenstvo donosi odluku o administrativnoj sankciji koja se objavljuje mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Pismena upućena od strane Državnog izbornog povjerenstva na adresu elektroničke pošte, koja se dostavlja uz obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, smatrać će se uredno zaprimljenim, osim pismena za koja je Zakonom o financiranju propisano da se smatraju zaprimljenim putem javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Prekršajne sankcije

Za povrede odredbi Zakona o financiranju vezano uz financiranje izborne promidžbe, mogu se izreći novčane kazne u iznosu od 10.000,00 kuna do 100.000,00 kuna političkoj stranci i od 2.000,00 kuna do 20.000,00 kuna nositelju liste grupe birača, ako:

- ne prijave donaciju za koju nije zaključen ugovor, a čija vrijednost prelazi iznos za koji je potreban zaključiti ugovor i iznos vrijednosti te donacije ne uplate u državni proračun
- u propisanom roku ne vrate donatorima, odnosno ne uplate u državni proračun donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe
- ne vode evidenciju o primitku donacija i ne izdaju potvrde o njihovom primitku te ako nositelj liste grupe birača ne vodi evidenciju o uplaćenim vlastitim sredstvima za financiranje izborne promidžbe
- ne prijave i/ili ne uplate u državni proračun vrijednost donacije koje prelaze visinu iznosa utvrđenog Zakonom o financiranju

- ne otvore poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe ili ga ne otvore u propisanom roku
- neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe ne rasporede na propisani način
- koriste sredstva izborne promidžbe u nedopuštene svrhe ili koriste sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica samouprave, prostorije i službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica samouprave
- prekorače ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe
- ne vrate donatorima ukupan iznos vrijednosti primljenih donacija koji prelazi iznos dopuštenih troškova izborne promidžbe
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe u propisanom roku i sadržaju i na propisani način
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cjeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe
- ne prijave uplatu donacija iz nedopuštenih izvora i ne doznače uplaćena sredstva u državni proračun
- rade politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju donacija za financiranje svog djelovanja
- ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu finansijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima, u propisanom roku i na propisani način.

Državno izborno povjerenstvo će u okviru svog djelokruga obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o utvrđenim povredama Zakona o financiranju. Za prekršaje propisane Zakonom o financiranju, ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik.